

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja šteje letos 84.389 udov, to je 5533 več kakor lani.

Imela je družba l. 1899 udov	78.103
" 1900 "	78.596
" 1901 "	76.110
" 1902 "	80.046
" 1903 "	76.058
" 1904 "	84.598
" 1905 "	83.572
" 1906 "	81.879
" 1907 "	79.146
" 1908 "	84.389

Družba torej sicer ni še dospela popolnoma na vrhunec l. 1904, a vendar je upati, da bode to število prekoračilo v teku prihodnjih let. Saj ljudje veliko več berejo kot nekdanj, in družba si bo prizadevala, dajati ljudem berila, ki bode res za vse.

Mohorjanov pride letos na:

1. Goriško nadškofijo	9841 (+ 746)	udov.
2. Krško škofijo	6350 (+ 107)	"
3. Lavantijsko škofijo	25650 (+ 1918)	"
4. Ljubljansko škofijo	33360 (+ 2353)	"
5. Tržaško-kopersko škofijo	4454 (+ 83)	"
6. Sekovsko škofijo	419 (+ 3)	"
7. Škofiji Poreč in Krk	168 (+ 60)	"
8. Dalmatinske škofije	239 (+ 68)	"
9. Zagrebško nadškofijo	487 (+ 7)	"
10. Djakovsko škofijo	67 (+ 16)	"
11. Bosniške škofije	170 (+ 43)	"
12. Somboteljsko škofijo	277 (+ 59)	"
13. Videmsko nadškofijo	258 (+ 18)	"
14. Razne kraje v Evropi	345 (+ 8)	"
15. Ameriko	2067 (+ 39)	"
16. Afriko in Azijo	237 (+ 5)	"

Vkup 84.389 (+ 5533) udov.

Torej dobi letos slovenski narod od družbe sv. Mohorja iznova 506.334 lepih knjig. 11.275.810 knjig je družba do lanskega leta podala Slovencem, z letošnjimi pride torej na število 11.882.144. Kde prečeni, koliko se je v teh spisih dalo Slovencem izobrazbe, koliko zabave, koliko razvedrila, koliko veselja, koliko se je slabega zabranilo. Zato pa je slovenskega naroda častna dolžnost, delati tudi zanaprej za ta zavod, za katerega Slovenci drugi narodi zavidajo, katerega drugi posnemajo.

Dne 1. septembra smo pričeli razposiljati letošnje družbene knjige in prizadevali se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. Odpravili bomo zaboje s knjigami po tej-le vrsti: 1. Amerika, Afrika in Azija, 2. Krška škofija, 3. Razni kraji, 4. Lavantijska škofija, 5. Ljubljanska škofija, 6. Goriška nadškofija, 7. Tržaško-koperska škofija.

Ker smo letos prejeli vpisovalne pole večino-ma že začetkom februarja, nam je bilo mogoče z razposiljativjo knjig pričeti skoro za en mesec dni prej.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo avizo, pošljejo po nje na pošto ali železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. — Stroške, katere so imeli gospodje poverjeniki za odposlatev denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti.

One gospode poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo po nje, da nam zavoji ne zastavljajo prepotrebne prostora. Odbor.

S posebnim veseljem bodo letos pozdravili društveniki leposlovni del družbinega knjižnega daru. Pred vsem Poezije Simona Gregorčiča s kras-

„Čudovito lepa“, je odgovorila ta. „Leži sredi med rožami v krsti, rožni venec ima okoli prstov, spava in moli med snivanjem.“

Ko so mamico mimo peljali, so morali Mirka k oknu zanešati.

„Zadnjikrat, o zadnjikrat, mati“, je rekel žalostno.

Iz daljave se je slišala žalobna godba, odprli so okno in razločno so priklajali glasovi v sobo bolnikovo.

Končno se je prikazal pogreb; mašniki, voz in nepregledna množica, ki je sledila pogrebu. Profesorji univerze, zdravniki iz bolnišnice, prijatelji Mirka, vsi so se udeležili pogreba dobre mamice. In vendar ni nikdo poznal umrle, a častili so jo vsi; samo on, ki jo je bil poznal, je ni bil častil.

Dokler je mogel videti sprevoz, je zrl za njim. Ko je izginil za ovinkom voz, vzdignil je Mirko roko in mignil zadnji k slovesu. Nato so ga zanesli nazaj, iz daljave pa so doneli glasovi godbe in polagoma so se izgubavali. Bolnik je zaspal. V sanjah je večkrat zaklical: „Mati, mati!“

Ko se je stanje bolnikovo v nekaterih dneh zboljšalo, prinesla mu je sestra molitvenik mamice. Stara knjiga z velikim tiskom je bila in zelo obrabljena. Vzel jo je v roko in čital.

V knjigi je našel podčrto Jezusa, ko roke stegne, da bi vse objel in zakliče: „Pridite k meni vsi!“

Na zadnji strani pa je bila molitev, katero

nimi in izvirnimi slikami. V Koledarju nastopajo pisatelji Janko Mlakar s šaljivo povestjo „Zadnji Rokovnjač“, Ksaver Meško s pripovednimi sličicami „Razni ljudje“, Kompoljski s povestjo iz življenja ameriških Slovencev „Zadnja igra“, Silvester K. s šaljivo črtico „Sivčevi spomini“, J. Mohor s povestjo „Pijančeva hči“, dr. Ehrlich z zgodovinskim spisom „Iz francoskih vojsk“ itd. Svoje pesmi približujejo pesniki Medved, Meško, Pregelj in drugi. Tudi Koledar je prav bogato obdarjen s slikami, kar bode vsepovsodi le ugajalo. V Slovenskih Večernicah sta dve daljši povesti. Novo življenje, spisal dr. Fr. Detela; V samotji, spisal Ivan Cankar. S tem sta stopila najboljša naša pripovednika med družbine prijatelje, vsled česar si je pridobila družba sledeče knjige: Presveto Srce Jezusovo, poučna in molitvena knjiga, spisal slovenski jezuit Janez Pristov; Umni čebelar, spisal Fr. Lakmayer, in Zgodbe S. P., spisal dr. Krek.

Slovenci!

Povseh trgovinah zahtevajte odslej edino-le vžigalce S. K. S. Z. „V korist obmejnim Slovincem“. Drugih nikjer več ne sprejmite!

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

2. septembra. Nemški listi poročajo o cesarjevem potovanju v Budimpešto: Cesar pride v Budimpešto že 8. septembra ter takoj dopoldne zapriseže novoimenovanega metropolita v Banjaluki, Popoviča. Dne 10. septembra se cesar udeleži maše zadušnice za pokojno cesarico Elizabeto. Dne 15. septembra se poda v Vespri, kjer se udeleži vojaških vaj. Nazaj grede ga v Budimpešti obišče bolgarski knez Ferdinand. — Po Bosni se širi brošura „Bosanski bratje“, ki zelo napada Avstrijo in pozivlja, da se naj vzdignejo proti tlačiteljem Habsburžanom. — Delegacijsko zasedanje se odprvi 29. septembra v Budimpešti. — Siri se govori, da odstopi turški sultan. Vzrok je baje ta, ker mu odločilni krogi ne zaupa dovolj. — V Mali Aziji se vršijo veliki nemiri. Grško in turško prebivalstvo grozi z umorom in ropom. Tujcem je prepovedano iti iz hiš.

3. septembra. Češki Nemci so se izjavili, da nastopijo v češkem deželnem zboru skupno. Preosnovi deželnega volilnega reda pridržijo le, če se bodo upoštevale njihove narodne zahteve. — Od 9. do 12. t. m. se vrši v Londonu vseangleški katoliški shod. — Smrtna obsodba morilca grofa Potockega, visokošolca Sčinskega, je razveljavljena in se odredi druga obravnava. — V Carigradu so zasledili veliko poverjenj pri državni izdatkovnici denarja. Tri uradnike so zaprli. — Glasilo čeških agrarcev Venkov poroča, da se bodo pozvali vsi češki poslanci brez razlike strank, da nastopijo v parlamentu proti kartelom. — V Isl je danes dospel minister Aerental v spremstvu poslanika Grgona. Iz Isla odpotuje v Solnograd, kjer se snide z italijanskim zunanjim ministrom Tittomijem.

4. septembra. Cesar je naznanil poljedelskemu ministru Ebenhohu, da ne sprejme njegove ostavke ter mu izrazi svojo zadovoljnost. —

je mati s tresočo roko napisala. Napis tej molitvi je bil:

„Molitev matere za izgubljeno dete.“

Čital je molitev. Bil je žalosten klic matere za sinom. Kako milo je vsaka beseda donela, polglasno jih je izgovarjal, kakor bi hotel mater slišati. Iz vsake besede mu je donel nasproti izraz matere ljubezni. Vsaka beseda mu je silila globoko v srce; bilo mu je, kakor bi stala rajna zraven njega.

Tam, kjer je bila molitev v knjigo položena, ostala je knjiga samo od sebe odprta. Tukaj je gotovo molila mamica dan za dnevom za izgubljeno sina.

Ko je vstopila sestra, poprosil jo je, naj mu moli očenaš.

Počasi je molil za njo.

„Sestra, vi me morate zopet naučiti moliti. Jaz hočem zopet postati veren in srečen.“

Z radostnim pogledom se je ozrla sestra, k nebu in je hvalila Boga, ki vodi s svojo ljubeznijo srca.

Na sveti večer je zadobil mir. Poslal je po duhovnika in spravil se je z Detetom svete noči.

O polnoči je bila maša v kapelici bolnišnice. Mirko je bil tudi navzoč, prvič po tako dolgih letih. Mirko je molil z molitvenika svoje matere. Za njim je klečala sestra in molila:

„Gospod, kako si ti dober v tvoji milosti.“

Zdaj pa le spavaj mamica; našla si svoje dete zopet, našla si ga na svoji — zadnji poti!

Ruski car pride koncem novembra na Dunaj. — Predsednik ogrske delegacije bo najbrž Koloman Szell. — V Sarajevu in Plevlju se pomnožita vojaški posadki. — Turčija bo letos prvič imela vojaške vaje na Sredozemskem morju. — Maroški sultan Abdul Azis je opustil vsako misel, na nadaljni boj, ter sklenil prepustiti prestol svojemu bratu Muleju Hafidu. — V Londonu se je ponesrečil ameriški zrakoplovec Jones. — V Budimpešti se danes vrši konferenca ogrskih škofov. — Zdravje rumunskega kralja se je obrnilo na bolje.

5. avgusta. Dunajski listi poročajo, da sta se ministra Aerental in Tittoni posvetovala o dogodkih v Turčiji. — Ob priliki obletnice sultanovega nastopa so se vršili v Bosni veliki izgrebi, katere so oblasti razgnale. — IV. češkega katoliškega shoda se je udeležilo do 12.000 ljudi. — V Makedoniji se še vedno dogajajo grozoviti umori. Pri Iterčevu so bili te dni umorjeni trije bolgarski agenti zato, ker so agitirali proti Mladoturkom. — Na Ruskem uvedejo davek na tobak in bodo tozadevni načrt predložili že jeseni dumi. — Angleški kralj je te dni odpotoval iz Marijinih toplic na Češkem. — Na Dunaju se je danes pričel 3. mednarodni kongres trgovskih in obrtnih zbornic. Kongres je otvoril nadvojvoda Karol Fran Josip.

6. septembra: Minister Aerental je odpotoval v Berchtesgaden, kjer se snide z nemškim državnim tajnikom. — V Maroku se je izvršil velik preobrat. Bivši sultan je popolnoma poražen in večina njegovih poveljnikov ujetih. — Na Turškem pobirajo mladoturški agitatorji darove za volilni fond. Darove dajejo tudi v poljskih pridelnih.

7. septembra: Češki svet pozivlja češko ljudstvo, da ne sme na noben način dati svojih otrok v nemške šole. — V Drnišu v Dalmaciji so priredili včeraj Hrvatih obhod kot protest proti nedavnemu napadu Srbov. Nekega 60 letnega Srba so do smrti kamenjali, nakar je orožništvo 30 Hrvatov zaprlo. — V Rumburgu na Češkem se je vršil včeraj katoliški shod. — Cesar je danes odpotoval v Budimpešto.

8. septembra: Cesar je sprejel danes ogrskega ministrskega predsednika Wekerleja v avdijenci. — Ministrski predsednik Beck se je peljal danes iz Gorice v Celovec. — Skupnemu finančnemu ministru Burianu je izročila danes srbska radikalna opozicija spomenico, v kateri se zahteva, da najstori na najvišjem mestu potrebne korake, da dobi Bosna in Hercegovina ustavo. — Kakor smo že naprej slutili, porabili so liberalci tudi slovanski časnikarski shod, ki se vrši v Ljubljani, v liberalne namene.

Razne novice.

* **Imenovanje.** Ministrstvo za uk in bogočastje je pomaknilo gospoda profesorja dr. Karola Verstovskega in dr. Leopolda Poljanca, oba v Mariboru, v VIII. činovni razred državnih uradnikov. Čestitamo!

* **Iz srednjih šol.** Profesor na deželni gimnaziji v Ptuj dr. Egid Raitz je premeščen na mestno gimnazijo v Linc. Za učitelje na srednjih šolah so imenovani: suplent dr. Robert Janežič na realko v Maribor; Viljem Kropaček na realko v Maribor; Ferdinand Lang na realko v Maribor; dr. Ivan Arnež na gimnazijo v Maribor; Ljudevit Lang na gimnazijo v Maribor.

* **Iz sodne službe.** Pravni praktikant v Gradcu, g. Adam Ban, je imenovan za avskultanta.

* **Iz finančne službe.** Prestavljen je tit. višji nadzornik Roman Dobnik iz Kozjega v Šmarje pri Jelšah in Fr. Pavline iz Ptuja v Celje.

* **Župnijski izpit** so napravili častiti gospodje: Janez Čemažar, kaplan v Teharjih pri Celju, Al. Gričnik, kaplan pri Sv. Marku niže Ptuja, Andrej Lovrec, kaplan v Hočah pri Mariboru, Melh. Zorko, kaplan v Cirkovecih pri Pragarskem. O tej priliki so darovali za dijaško kuhinjo 28 kron. Bog pleti!

* **Slovenci! Slovenke!** Po vseh poštah in brzojavnih postajah zahtevajmo slovenske tiskovine v slovenskem jeziku.

* **Shod ob mejl.** Shod Slovenske kmečke zveze priredi poslanec Roškar pri Sv. Ani na Krembergu in sicer v nedeljo dne 13. septembra po rani službi božji v prostorih J. Kmetiča. Kmetje, vinčarji in vsi prijatelji Kmečke zveze, zlasti iz volilnega okraja poslanca Roškara, pa tudi iz ščavniške doline in župnije Marije Snežne, pridite na shod. Agitirajte med seboj! Ob lepem vremenu bo shod na prostem.

* **Vpisovanje učencev** na mariborski gimnaziji se začne 10. septembra t. l. od 9. do 12. ure dopoldne v sobi V. razreda. Sprejemna skušnja se vrši isti dan ob dveh popoldne.

* **Avstrijska katoliška organizacija.** Na zborovanju katoliškega osrednjega odbora za Avstrijo v Marijinem Celju dne 7. septembra je zastopal lavantijsko škofijo profesor dr. Jos. Hohnjec.

* **Na vseslovenskem delavskem shodu,** ki se bode obdrževal dne 11. oktobra v Ljubljani, se bode govorilo o naslednjih predmetih: Organizacijsko